

Verslag expertmeeting hervorming muziekeducatie Langedijk 13-7-2012

Aanwezig

Eric van Tatenhove	-	Projectleider, beleidsmedewerker Welzijn
Ellie van den Bomen	-	Cultuurcompagnie
Fokko Bons	-	Cultuurambtenaar gemeente Langedijk
Joyce Groet	-	Cultuurcoach gemeente Langedijk
Gusta Lebbink	-	Lebbink Consult
Thijs van der Vossen	-	Mocca
José van der Hert	-	notulist

Afwezig

Paul Sanders	-	Triade
--------------	---	--------

Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.

De aanwezigen stellen zich voor.

Met de uitnodiging is de discussienota hervorming muziekeducatie Langedijk meegezonden.

Ellie van den Bomen merkt op dat de discussienota zich alleen richt op het muziekonderwijs en vraagt naar het totaalpakket aan cultuureducatiebeleid in Langedijk.

Fokko Bons antwoordt dat cultuureducatie deels is terug te vinden in De Binding waarin de school voor basis- en voortgezet onderwijs, het muziekonderwijs, het creativiteitscentrum en de bibliotheek. Deze instellingen staan op zichzelf maar de insteek is dat kruisbestuiving op gang wordt gebracht door samenwerking te zoeken. Joyce Groet vult aan dat het Stichting Culturele Vorming Basisonderwijs (SCVB) voorstellingen inkoop en aanbiedt aan scholen. Dit heeft een kennismakend karakter. Scholen doen zelf andere projecten maar dit verschilt per school. De subsidie voor de SCVB wordt afgebouwd; via de matchingsregeling 'Cultuureducatie met kwaliteit' wordt geprobeerd naar goede alternatieven te zoeken. Vooralsnog heeft SCVB positief gereageerd op het verzoek mee te denken over het hervormingsproces. De SCVB vindt dat het aanbod naast theaterbezoek moet worden uitgebreid en via structuur moet worden aangeboden.

Op de vraag van Ellie van den Bomen antwoordt Eric van Tatenhove dat de bibliotheek en SKL (Stichting Kinderopvang Langedijk) geen partij in het onderhavige project zijn.

Eric van Tatenhove licht toe dat gewerkt wordt aan een matchingsregeling waarbij een cultuurcoach is aangetrokken voor uitvoering van de cultuurnota. Doel is het stroomlijnen en op elkaar afstemmen van de infrastructuur. Dit wordt aanvullend opgenomen in de kaders.

Reactie op kaders – uitgangspunten en inhoudelijk concept Langedijk

Thijs van der Vossen

Mist in de gehele discussienota het breed kennismaken met cultuur – muziek en onderwijs. Muziek is in het onderwijs erg weggezaakt en daar moet je wat mee. Voorts wordt de zichtbaarheid door hem erg onderschreven.

Eric van Tatenhove licht toe dat met het beleid wordt ingezet op jeugd (kinderen en jongeren).

Kennismaking past hier goed bij. Ontmoeting heeft te maken met vooral de dorpsgemeenschap. In de visie van de gemeenteraad is sociale cohesie erg belangrijk. Dit heeft een preventieve werking. Voorts staat de gemeenteraad eigen verantwoordelijkheid en burgerondernemerschap voor: waarom alles subsidiëren als men dat zelf (gratis) kan organiseren.

Thijs van der Vossen wijst ter zake op het leerorkest in Amsterdam Z-O waar alle leerlingen bij betrokken zijn en zelf geld ophalen. Door presentaties te houden wordt de betrokkenheid van ouders bij de scholen ook vergroot. Dit werkt dus sterk verbindend.

Ook deskundigheidsbevordering spreekt Thijs van der Vossen erg aan. Hij ziet bij een pilot in Amsterdam over muziekeducatie dat er veel vraag is naar coaching van docenten door vakspecialisten. Daar zit nog wel een spanningsveld tussen. Een muziekschool is een instelling die gewend is om gedurende x-tijd muziekles te geven op school. Coaching is iets anders, waarbij je je moet verdiepen in hoe je muziek aanbiedt op school.

Verslag expertmeeting hervorming muziekeducatie Langedijk 13-7-2012

Ellie van den Bomen

Een goed uitgangspunt is het richten op de lokale culturele omgeving waar je je startpunt vindt. Herkenbaar is het richten op jeugd, waarmee iedereen bereikt wordt. Na een aantal jaren muziekles ontstaat vaak ambitie om door te gaan. .

Zij vraagt zich bij de uitvoering af hoe de kwaliteit wordt geborgd: dit is afhankelijk van het te kiezen scenario en de daarbij behorende uitvoerende organisatie.

Scholen zijn verantwoordelijk voor een doorgaande leerlijn en moeten kunnen bepalen wat er nodig is van de uitvoerende organisatie.

Muziekeducatie moet worden opgenomen in het primair onderwijs door de vakleerkrachten.

Gusta Lebbink geeft aan dat er altijd iemand in school is die iets heeft met muziek. Daar moet je gebruik van maken. Het is namelijk geen standaard vaardigheid bij de leerkrachten. De school is eindverantwoordelijk wat er op muziekgebied gebeurt.

Eric van Tatenhove wijst op de STIMED methode als een mooi en natuurlijk leerconcept. Het is belangrijk om het aantrekkelijk te maken voor kinderen.

Desgevraagd: de ICC¹-dichtheid is in Langedijk ongeveer 50%. Ellie van den Bomen geeft aan dat dit in Noord-Holland gemiddeld 80% is. Er zijn in Noord-Holland weinig scholen die een partnerschap met een muziekvereniging hebben. Joyce Groet geeft aan dat het maatschappelijk middenveld moet worden geactiveerd om samen te werken met scholen en daar waar dat al gebeurt dit verder verdiepen en verbeteren.

Gusta Lebbink

Merkt, ook door bezuinigingen, dat het gaat om overzicht en samenhang. Overzicht dat ieder weet waar wat te vinden. Dus niet elkaar beconcurreren maar aanvullend en in samenhang werken.

Doel is efficiënter en effectiever werken. Dit krijg je alleen maar als je een vonk kan laten ontstaan; aansluiten bij de passie van de leerkracht en dit over te brengen op de kinderen. Een methode moet worden gevonden en gebruikt om het muziekonderwijs neer te zetten en hier lijn in te krijgen. Zij is er geen voorstander van om schoolteams bij te scholen. Scholen die niets hebben moeten ernaar streven aanvulling te krijgen binnen het schoolteam.

Voorts merkt Gusta Lebbink dat verenigingen steeds meer moeten betalen voor ruimtes. Scholen zouden ook ruimtes beschikbaar kunnen stellen. De gemeente heeft hier een regisserende rol. Desgevraagd antwoordt Fokko Bons dat dat de relatie met Stichting Cool via een liquidatieplan wordt afgebouwd. Dit geeft vrijheid om het onderhavige project te regelen.

Gusta Lebbink stelt dat talenten op meer disciplines kunnen liggen dan alleen muziekeducatie. Zij pleit ervoor daarom nadrukkelijker een keuze te maken en te beargumenteren waarom hiervoor wordt gekozen. De verschillende disciplines binnen cultuureducatie trainen andere vaardigheden. Je kunt echter niet alles doen; je moet keuzes maken. Muziek zou een sociale factor in Langedijk kunnen betekenen. Zeker vanwege het cultureel erfgoed waar muziekverenigingen onder vallen. Dat betekent dat je het beleid gaat richten op het feit dat verenigingen een duidelijke plek krijgen bij onderwijs; dat ze levendiger worden (projectmatig); verbindingen creëren tussen verenigingen (bij evenementen samenwerken). Hierdoor krijgt het verenigingsleven een grote plek. Dit past bij een plattelandsgemeente, juist omdat het zo verspreid is.

Eric van Tatenhove vraagt in hoeverre de trend in Langedijk zichtbaar is waarbij je een terugloop ziet van verenigingen naar workshops, projecten enz. Gusta Lebbink stelt dat dit ligt aan de aandacht die je eraan besteed en hoe je het organiseert. Dit moet de visie van de gemeente zijn die zich hierop volledig richt.

Thijs van der Vossen vraagt zich af waarom jeugd niet meer naar de Harmonie gaat. Dit zou wellicht door de kleding komen die tijdens optredens worden gedragen.

---

¹ Interne Cultuur Coördinator

Verslag expertmeeting hervorming muziekeducatie Langedijk 13-7-2012

Ellie van den Bomen suggereert binnen verenigingen projecten te creëren en hiervoor stimuleringssubsidie te bieden. Binnen verenigingen moet de slag gemaakt worden in anders denken: wat kun je betekenen voor de gemeenschap. Gusta Lebbink voegt toe dat het niveau moet hebben en 'cool' moet zijn.

Het inschakelen van professionals bij projecten geeft veel passie. Het leerorkest in Amsterdam Zuid-Oost bijvoorbeeld is hierop gebaseerd.

Ellie van den Bomen pleit voorts voor community projecten in wijken. Dit geeft leven en vernieuwing; er wordt nagedacht hoe het anders kan. Hierbij kan ook de rol van verenigingen groter zijn.

Gusta Lebbink geeft hierbij als voorbeeld battles tussen wijken of dorpen; wie heeft het beste orkest en hoe betrek je leerlingen hierbij; talentenjacht (lees: the voice of Langedijk). Ook kunnen bestaande evenementen worden gebruikt om ook iets met muziek te doen. Met andere woorden: zoek naar verbindingen.

Eric van Tatenhove begrijpt dat het goed is om creatieve ideeën te vertalen naar visie maar vraagt zich af hoe je ervoor zorgt dat het ook gaat gebeuren. Gusta Lebbink antwoordt dat je goede partners moet hebben en mensen moet verzamelen in cultuurplatforms. Hen moet je gaan stimuleren en VIPS van de gemeente laten zijn.

Desgevraagd: er is geen cultuurfonds.

Advies experts welke organisatievorm (scenario) daarbij het beste past

Gusta Lebbink

Geeft aan dat je ook dingen in samenhang kunt doen. Er zijn veel instellingen voor kunst en cultuur met een eigen backoffice. De ervaring is dat in den lande gezocht wordt hoe backoffices samen te laten werken en de frontoffice een eigen gezicht te laten hebben. Doel is slimmer organiseren zodat het efficiënter wordt en meer power krijgt. Gezamenlijk heb je meer kans om betere mensen in te huren. Directeuren van instellingen moeten elkaar vinden – iets hebben met elkaar zodat ze kijken hoe een ander het doet en daarbij aansluiten. Aan Museum Broekerveiling bijvoorbeeld kun je allerlei zaken hangen. De instellingen in Langedijk moeten een netwerkorganisatie worden die samenwerken om met elkaar te kijken hoe aan muziekeducatie goed vorm te geven.

Joyce Groet geeft aan dat het cultuurplatform een denkbeeldige balie heeft. Hierin past ook cultuur- en muziekeducatie.

Gusta Lebbink is er voorstander van om flexibiliteit in te brengen door veel meer met ZZP-ers te werken. Joyce Groet onderschrijft deze opmerking; een gezonde concurrentie houdt de kwaliteit op peil. Juist in deze tijd worden veel mensen gedwongen in een losse verbintenis.

Ellie van den Bomen

Mist het in kader zetten van educatie; met grote organisaties komen tot één pakket / aanbod waaraan scholen moeten meebetalen. Zij heeft naar de scenario's gekeken uit het oogpunt van school. Hoe cultuur / muziek wordt aangeboden is belangrijk. Scenario A kenmerkt zij als 'los zand': de school / burger moet zelf kiezen, terwijl wij meer structuur willen. Scenario A mist verbinding met anderen. Meerwaarde in muziekeducatie vergt organiseren; dit is niet mogelijk met ZZP-ers.

Gusta Lebbink vindt dat we juist ook samenspel en ontmoeting willen met als doel sociale cohesie. Met scenario A (vereniging van muziekdocenten) is dit niet goed te realiseren. Langedijk wil sturing geven aan beleid, maar wil het verder overlaten aan de eigen verantwoordelijkheid. Sturen doe je echter via geld. Binnenkort komt het subsidiebeleid. Wellicht kan van verenigingssubsidie naar projectsubsidie worden overgegaan.

Op de vraag van Ellie van den Bomen wordt geantwoord dat scholen € 3,95 aan SCVB geven en er daar hetzelfde bedrag bijleggen. Dit systeem gaat verdwijnen. Scholen gaan dus meer betalen en kunnen daardoor meer sturen en vragen. Joyce Groet benadrukt dat het daarom belangrijk is een goede infrastructuur te maken zodat je het basispakket kunt inkopen met maatwerk op plaatselijk niveau of het hele pakket waarbij je kunt profileren als cultuurschool.

Verslag expertmeeting hervorming muziekeducatie Langedijk 13-7-2012

Ellie van den Bomen vraagt hoe wordt ingezet op jeugd: via subsidiëring van de instelling; via het primair en voortgezet onderwijs.

Tips en trucs van de experts

Ellie van den Bomen wijst op verkapte subsidies: een sportpupil kost net zoveel als een plenaire muziekles gezien alle bijkomend kosten.

Wat verder ter tafel komt

Proces: aan het verslag van de expertmeeting wordt de reactie van Sanders toegevoegd. Voorts volgt nog contact met de Koninklijke Nederlandse Federatie Muziekverenigingen om vervolgens richting raad/college/belanghebbenden aan te geven dat er breed overleg met experts heeft plaats gevonden teneinde een beslisdocument in te brengen. De raad besluit uiteindelijk hoe de hervorming eruit gaat zien.

Volgende vergadering

Aanwezigen hebben behoefte aan een vervolgoverleg. Deze wordt gepland op vrijdag 31-8-2012, 9.30 – 13.00 uur, museum Broekerveiling. Tijdens deze bijeenkomst wordt een lijn gelegd naar de bijeenkomst van 11-9-2012 in het kader van de matchingsregeling.